

- Sisältää: 1. Kunniamerkkiesitykset
2. Kansallinen veteraanipäivä 27.4.2001

1. KUNNIAMERKKIESITYKSET

Opetusministeriön vuosittaiset ohjeet kunniamerkkiesityksistä on lähetetty Kirkkohallituksesta tuomiokapituleille. Kunniamerkkien esittämisessä pyydetään myös seurakuntia kiinnittämään huomiota seuraaviin seikkoihin:

Kunniamerkkien hakukäytäntöä pyritään tarkistamaan siten, että seurakunnista tehtävät esitykset käsitellään ao. tuomiokapitulissa ennen lähettämistä Kirkkohallitukselle ja edelleen opetusministeriölle. Seurakunnat siis lähettävät kunniamerkkiesityksensä tuomiokapitulille, ei Kirkkohallitukselle.

Kirkkohallitus on jatkokäsittelyä varten pyytänyt tuomiokapituleita alueensa asiantuntijoina asettamaan seurakuntien ja omat esityksensä priorisointijärjestykseen. Tämä käytäntö aiheuttanee priorisoinnin harkitsemista myös niissä seurakunnissa, joista esitetään useampia kuin yhtä kunniamerkin saajaa.

Seurakunnat voivat tiedustella tuomiokapitulista esityksensä toivottua jättöpäivää. Tuomiokapitulit toimittavat kunniamerkkiesitykset Kirkkohallitukseen viimeistään 31.5.2001.

Kunniamerkkiesityslomakkeita toimittaa Oy Edita Ab (PL 800, 00043 EDITA), lomaketilaukset: faksi 09-566 0347 ja sähköposti: asiakaspalvelu@edita.fi

2. KANSALLINEN VETERAANIPÄIVÄ 27.4.2001

Veteraanijärjestöjen aloitteesta valtioneuvosto nimesi vuonna 1986 huhtikuun 27. päivän kansalliseksi veteraanipäiväksi ja samalla yleiseksi liputuspäiväksi. Mainittuna päivänä vuonna 1945 päättyi Lapin sota. Vuonna 1988 tekemällään päätöksellä valtioneuvosto otti järjestääkseen kansallisen veteraanipäivän juhlallisuudet. Ensimmäistä veteraanipäivää vietettiin vuonna 1987.

Kuluvan vuoden kansallisen veteraanipäivän tunnukseksi on valittu "EI VETTÄ RANTAA RAKKAAMPAA - DÄR LIVETS HAV OSS GETT EN STRAND". Veteraanipäivän valtakunnallinen pääjuhla pidetään 27.4.2001 Kotkassa, seuraava pääjuhla vuonna 2002 Espoossa. Juhlaan ovat tervetulleita veteraanit omaisineen kuten kaikki muutkin kansalaiset. Maakunnallisella tasolla veteraanipäivän tilaisuuksia järjestetään lääninhallitusten ja sotilasläänien toimesta sekä paikallisella tasolla kuntien, seurakuntien ja kansalais-, maanpuolustus- ja nuorisojärjestöjen toimesta. Vuonna 2000 veteraanipäivän tilaisuuksia vietettiin noin 330:ssa kunnassa ja tapahtumiin osallistui arviolta 60 000 henkilöä. Lähes kaikissa maamme kouluissa vietettiin päivän henkeen liittyviä tilaisuuksia.

Seurakunnat ovat alusta alkaen osallistuneet kansallisen veteraanipäivän järjestelyihin yhteistyössä mainittujen yhteisöjen kanssa. Kirkkohallitus esittää seurakuntien osallistuvan tänäkin vuonna kansallisen veteraanipäivän järjestelyihin ja viettoon aktiivisesti ja laaja-alaisesti sekä ottavan järjestelyissä erityisesti huomioon nuoret, joiden osallistumista veteraanipäivän viettoon halutaan aktivoida.

Yleiskirjeen liitteenä on puolustusministeriön asettaman kansallisen veteraanipäivän päätoimikunnan suositus vuoden 2001 veteraanipäivän järjestelyiksi.

KIRKKOHALLITUS

Risto Junttila

Markku Kiiikka

26.2.2001

	2	49	2001
Sääntö	1	3	2001
Esitt.	1(5)		20

KANSALLINEN VETERAANIPÄIVÄ V 2001

1. KANSALLINEN VETERAANIPÄIVÄ V 2001

Kotka tulee järjestämään v 2001 veteraanipäivän valtakunnallisen päätapahtuman. Tapahtuma on kaksipäiväinen alkaen torstaina 26.4. päättyen valtakunnalliseen pääjuhlaan perjantaina 27.4. Kotkan tilaisuudet ovat avoimia kaikille kansalaisille. Tervetulleita ovat kaikki sotiemme veteraanit ja heidän omaisensa sekä kaikki muutkin kansalaiset. Erityisesti odotetaan nuorten näkyvää osallistumista. Tämä on suotavaa tuoda esille eri yhteyksissä päivän viettoa valmisteltaessa.

Vuoden 2001 kansallisen veteraanipäivän teema on:

**EI VETTÄ RANTAA RAKKAAMPAA
DÄR LIVETS HAV OSS GETT EN STRAND**

2. TAUSTAA

Veteraanijärjestöjen aloitteesta valtioneuvosto nimesi vuonna 1986 huhtikuun 27. päivän kansalliseksi veteraanipäiväksi ja yleiseksi liputuspäiväksi. Ensimmäistä veteraanipäivää vietettiin vuonna 1987 Lahdessa. Tänä vuonna kansallista veteraanipäivää vietetään viidettätoista kertaa. Valtakunnallinen pääjuhla on Kotkassa.

Seuraavien vuosien järjestäjät ovat Espoo v 2002 ja Seinäjoki v 2003. Kukin järjestäjä valmistelee ja toteuttaa valtakunnallisen päätapahtuman alueensa erityispiirteet huomioon ottaen.

Joensuu järjesti viime vuonna valtakunnallisen päätapahtuman ja sen eri tilaisuuksiin osallistui yhteensä n 6000 henkilöä, pääjuhlassa oli läsnä n 3500 henkilöä. Ympäristökunnat osallistuivat kiitettävästi Joensuussa järjestettyyn päätapahtumaan. Tasavallan Presidentti poikkeuksellisesti ei voinut osallistua pääjuhlaan, mutta juhlan alussa Tasavallan Presidentin tervehdys luettiin. Ministeri **Jaakko Iloniemi** piti juhlapuheen ja valtioneuvoston tervehdyksen esitti valtiovarainministeri **Sauli Niinistö**. Pääesikunnan päällikkö kenraaliluutnantti **Ilkka Hollo** esitti puolustusvoimien tervehdyksen.

Viime vuonna lääneiltä saatujen tietojen mukaan kansallista veteraanipäivää vietettiin noin 330 (v 00, 320) maamme kunnassa. Päivän tilaisuuksiin osallistui arviolta n 60 000 (v 00, 80 000) henkilöä. Lähes kaikissa maamme kouluissa järjestettiin päivän henkeen liittyviä tapahtumia.

3. SUOSITUS YLEISJÄRJESTELYIKSI

1. Lääninhallitukset sekä maakunnalliset tilaisuudet

Lääninhallitukset voivat jatkaa hyväksi koettua perinnettä järjestää alueellisia tai maakunnallisia veteraanipäivän tilaisuuksia yhdessä maanpuolustusalueiden, sotilasläänien, kuntien, eri viranomaisten sekä maanpuolustus- ja kansalaisjärjestöjen kanssa.

2. Kunnat, seurakunnat sekä kansalais- ja maanpuolustusjärjestöt

Kunnat ovat pääsääntöisesti vastanneet veteraanipäivän paikallisista järjestelyistä. Eräissä kunnissa vastuu on ollut seurakunnilla sekä osin myös maanpuolustus- tai kansalaisjärjestöillä.

Veteraanijärjestöille ei järjestelyvastuuta pidä säilyttää, vaan paikkakunnan olosuhteet huomioon ottaen päivän tilaisuudet on pyrittävä järjestämään yhteistoiminnassa ja yhteisvastuullisesti. Veteraanien osallistumista rasittaviin järjestelytehtäviin on vältettävä, sillä heidän keski-ikänsä on jo yli kahdeksankymmentä vuotta. Heidän kokemuksensa on kuitenkin hyvä ottaa huomioon suunniteltaessa päivän eri tilaisuuksia.

Useissa kunnissa päivän vietto on saanut vakiintuneet muodot. Näitä voidaan kehittää huomispäivän tarpeita vastaavaksi. Päivän vieton luonnetta voidaan hiljalleen siirtää enemmän eri kansalaisryhmät huomioon ottavaksi kansalaisjuhlaiksi, juhlapäivän perimmäistä tarkoitusta unohtamatta.

Paikalliseen järjestelytoimikuntaan on syytä ottaa mukaan edustajia mahdollisimman monesta paikkakunnalla toimivasta järjestöstä. Paikalliset olosuhteet määrittävät järjestelyjen yksityiskohdat. Voimavarat yhdistämällä saadaan pienemmissäkin kunnissa järjestettyä vaikuttavia veteraanipäivän kansalaistapahtumia.

3. Nuoriso ja nuorisojärjestöt

Useat kunnat ovat toivoneet nuorten osallistuvan runsaslukuisesti päivän eri tilaisuuksiin. Ottamalla nuoret mukaan jo suunnitteluvaiheessa saadaan myös heidän näkemyksensä ja toiveensa toteutettua. Heille voidaan järjestää omia erillisiä päivän henkeen sopivia tilaisuuksia. Nuoret voivat käydä tervehtimässä veteraaneja mm kotona, laitoksissa ja palvelutaloissa. Eräissä kunnissa nuoret osallistuivat lipunnosto- ja sepeleen laskutilaisuuteen asettamalla kynttilän tai ruusun sankarivainajan haudalle.

Nuoret näkevät veteraanipäivän tarpeelliseksi ja pitävät sitä isänmaallisenä tapahtumana. Tämä on syytä ottaa huomioon suunniteltaessa päivän tilaisuuksia. Päivän viettoon liittyvien eri tilaisuuksien luonnetta pyritään keventämään nuorisoa palvelevalla tavalla. Nuorisojärjestöjen osallistuminen päivän järjestelyihin laajentaa päivän viettomahdollisuuksia. Yhdessä muiden järjestäjien kanssa nämä voivat toteuttaa nuorille suunnattuja tapahtumia. Nuorisojärjestöt ja -valtuustot voisivat itse ottaa yhteyttä kuntiin sekä muihin paikallisiin ja alueellisiin järjestäjiin.

4. Koulut ja ammatilliset oppilaitokset

Kouluissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa voidaan päivän aikana oppitunteja pitää teema-aiheisina. Aihevallinnat voidaan toteuttaa koulukohdaisesti. Joissakin kouluissa oppilaat laativat äidinkielen tunnilla veteraaniaiheisia ainekirjoituksia.

Eräissä kouluissa ammatillisissa oppilaitoksissa on jo useana vuotena järjestetty yhdessä oppilaiden ja opettajien kanssa aiheeseen liittyviä näyttelyjä ja toiminnallisia tapahtumia. Nämä ovat osoittautuneet onnistuneiksi ja oppilaita motivoiviksi. Oppilaita kiinnostaa toiminnallisuus.

Eräissä kouluissa veteraanipäivän juhlan ohjelman suunnittelu ja toteutus tehdään oppilastyönä.

Oppilaat toivovat veteraanien käyntejä kouluihin ja heidän kanssa käytävä yhteisiä keskustelutilaisuuksia. Näihin oppilaat haluavat mukaan myös kotirintamalla palvelleita. Tilaisuudet nähdään niin tärkeiksi, että koulujen itsensä veteraaneihin ottamien yhteyksien lisäksi myös veteraanit voivat vastavuoroisesti ottaa yhteyttä kouluihin ja oppilaitoksiin.

Koulujen ja ammatillisten oppilaitosten järjestämät tilaisuudet ovat olleet luonteeltaan arvokkaita.

5. Puolustusvoimat

Tämän päivän sotiemme veteraanit olivat merkittävä osa Suomen sodan ajan puolustusvoimia. Veteraanit turvasivat itsenäisyytemme, jälleerakensivat maan sekä näillä ja myöhemmällä toiminnallaan loivat lujan perustan Suomen nykyiselle arvostetulle kansainväliselle asemalle. Veteraanien työ loi myös perustan kansakunnan keskeisille arvoille, vapaudelle ja vastuulle sekä yhtenäisyydelle ja yhteistyölle.

Joukko-osastot järjestävät päivän aikana veteraanien ja varusmiesten yhteisiä maanpuolustushenkeä ja -tahtoa syventäviä tilaisuuksia ja tapaamisia. Näissä siirretään osaltaan veteraanien perintö nuoremmille polville. Veteraanien osallistumisesta tilaisuuksiin on sovittava ajoissa paikallisten veteraanijärjestöjen edustajien kanssa. Puolustusvoimien palkattu henkilökunta osallistuu joukko-osastoissa järjestettäviin tilaisuuksiin.

6. Tiedotusvälineet

Tiedotusvälineiden tehtävä mm kansallisen hengen ylläpitäjänä ja kansallisten arvojen säilyttäjänä on tullut vuosikymmenien aikana selkeästi esille.

Tiedotusvälineet antoivat sotiemme veteraaneille laajan ja myönteisen julkisuuden. Yleisradion TV 1 lähetti Joensuun pääjuhlan suorana lähettyksenä tuhansiin maamme koteihin.

Pääesikunnan tiedotusosasto antaa veteraanipäivää koskevat valtakunnalliset tiedotteet lähempänä tapahtumaa.

7. Kuljetukset

Joidenkin veteraanien korkea ikä rajoittaa heidän osallistumistaan päivän tapahtumiin. Eräille liikkuminen voi tuottaa vaikeuksia. Kaikille veteraaneille on suotavaa tarjota mahdollisuus osallistua päivän viettoon

järjestämällä heille tarvittaessa kuljetukset kodeista tai majoituspaikoista juhlapaikoille ja takaisin. Kaikki muukin liikkumista ja tilaisuuksiin osallistumista edistävä apu on veteraaneille tervetullutta.

Eri kansalais- sekä nuorisojärjestöt voivat auttaa veteraanien kuljetuksien järjestämisissä. Eräillä paikkakunnilla tehdään näin säännönmukaisesti. Kuljetuksien järjestäjillä on samalla mahdollisuus itse osallistua päivän juhlallisuuksiin.

8. Ulkomaat

Kansallinen veteraanipäivä koskettaa jokaista suomalaista myös ulkomailla. Siksi on edelleen suotavaa, että Suomen ulkomailla olevat edustustot järjestävät veteraanipäivänä ja muulloinkin kansalaistapah-tumia, joissa sotiemme veteraanit ovat kunniavieraina. Palautteesta oli-simme kovin tyytyväisiä.

4. LOPUKSI

Kansallisen veteraanipäivään ja sen järjestelyihin liittyvissä kysymyksis-sä pyydämme ensisijaisesti kääntymään oman paikkakunnan tai pai-kallisten veteraanijärjestöjen edustajien puoleen.

Valtakunnallisen päätoimikunnan puolesta esitämme parhaimmat kii-tokset kaikille Teille, jotka omalta osaltanne olette osallistuneet päivän järjestelyihin ja tehneet mahdolliseksi nykyisen kaltaisen kansallisen juhlapäivän vieton.

Kansallisen veteraanipäivän valtakunnallisen päätoimikunnan sihteeri antaa tarvittaessa lisätietoja; p 09-181 22282, fax 09-181 22277; os Pääesikunta, henkilöstöosasto, PL 919, 00131 Helsinki, käyntiosoite Fabianinkatu 2 F-porras

Päätoimikunnan puheenjohtaja
Kenraaliluutnantti

Antti Simola

Päätoimikunnan sihteeri
Everstiluutnantti

Erik Werner

JAKELU

Eri sivulla